

Język polski – wymagania edukacyjne i dostosowania

2026/2027

Klasa 4

Ocena dopuszczająca (2)

- **Wymagania ogólne:** uczeń opanował w niewielkim stopniu umiejętności przewidziane w podstawie programowej; rozumie podstawowe informacje zawarte w prostych tekstach, rozpoznaje najważniejszych bohaterów, wydarzenia i temat utworu; podejmuje próby czytania i odbioru tekstów literackich; przy pomocy nauczyciela rozróżnia poznane części mowy, wskazuje podmiot i orzeczenie; odmienia rzeczowniki przez przypadki i czasowniki przez osoby, liczby, czasy i rodzaje w prostych przykładach; rozpoznaje głoski, litery i sylaby; zna podstawowe zasady ortograficzne i interpunkcyjne; tworzy krótkie wypowiedzi ustne i pisemne, choć popełnia liczne błędy; podejmuje próby poprawy popełnionych błędów.
- **Dostosowania:** możliwość odpowiedzi ustnej; krótsze i prostsze polecenia; dzielenie dłuższych zadań na mniejsze etapy; praca według planu, schematu lub przykładu; wydłużony czas pracy – zgodnie z zaleceniami PPP; możliwość korzystania ze słownika ortograficznego; pomoc nauczyciela w rozpoczęciu i uporządkowaniu wypowiedzi.
- **Co trzeba zrobić:** uczestniczyć w lekcjach, podejmować próby wykonania zadań, znać podstawowe informacje z omawianych lektur i tekstów, wykonywać obowiązkowe prace, odrabiać zadania i uzupełniać zaległości; podejmować próby poprawy popełnionych błędów.
- **Jak uzyskać wyższą:** samodzielnie wykonać proste zadanie, przygotować krótką wypowiedź ustną lub pisemną, poprawić wskazane błędy, podać podstawowe informacje o bohaterze, wydarzeniach lub omawianym tekście, poprawnie zastosować poznaną zasadę ortograficzną lub gramatyczną.

Ocena dostateczna (3)

- **Wymagania ogólne:** uczeń w znacznej mierze opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej; rozpoznaje temat i główną myśl tekstu, wymienia elementy świata przedstawionego oraz najważniejszych bohaterów i wydarzenia; rozróżnia opis i opowiadanie; zna podstawowe cechy baśni; rozpoznaje epitet, porównanie, uosobienie, wers, strofę i rym; z pomocą nauczyciela tworzy poznane w klasie IV formy wypowiedzi, m.in. opowiadanie, opis, kartkę pocztową, przepis, podziękowanie, kartkę z pamiętnika i notatkę; rozpoznaje podstawowe części mowy; tworzy bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej i odwrotnie; rozpoznaje rzeczownik jako podmiot i czasownik jako orzeczenie; odmienia rzeczowniki przez przypadki i czasowniki przez osoby, liczby, czasy i rodzaje; rozpoznaje przysłówki i przymiotnik; rozróżnia zdania pojedyncze i złożone oraz zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące; zna podstawowe

zasady pisowni „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „h”, „ch” oraz „nie” z czasownikami; poprawnie stosuje podstawowe znaki interpunkcyjne.

- **Dostosowania:** praca według planu, schematu lub przykładu; wydłużony czas pracy; możliwość podziału zadania na mniejsze części; możliwość odpowiedzi ustnej; wsparcie nauczyciela przy trudniejszych zadaniach – zgodnie z zaleceniami PPP.
- **Co trzeba zrobić:** oddawać obowiązkowe prace, zaliczać sprawdziany, znać omawiane lektury i podstawowe wydarzenia oraz bohaterów; wykonywać ćwiczenia językowe, ortograficzne i gramatyczne; podejmować próby samodzielnego redagowania poznanych form wypowiedzi; poprawiać popełnione błędy.
- **Jak uzyskać wyższą:** rozwijać wypowiedź, samodzielnie uzasadnić odpowiedź, odwołać się do lektury lub tekstu, poprawić błędy językowe i ortograficzne, zastosować poznane środki stylistyczne oraz samodzielnie wykonać trudniejsze ćwiczenie.

Ocena dobra (4)

- **Wymagania ogólne:** uczeń w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej; samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności, a trudniejsze wykonuje z pomocą nauczyciela; poprawnie i ze zrozumieniem czyta teksty kultury oraz odnajduje w nich potrzebne informacje; zna treść omawianych lektur, potrafi omówić bohaterów i najważniejsze wydarzenia oraz formułuje ogólne wnioski o utworach; rozpoznaje cechy baśni; zna podstawowe środki stylistyczne, m.in. epitet, porównanie, wyraz dźwiękonaśladowczy, rymy, wersy i strofy; poprawnie tworzy poznane formy wypowiedzi, m.in. opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis przedmiotu i postaci, kartkę pocztową, przepis, kartkę z pamiętnika, podziękowanie i notatkę; sporządza plan ramowy i pytania do tekstu; poprawnie rozpoznaje i odmienia poznane części mowy; wskazuje podmiot, orzeczenie i określenia; rozróżnia zdanie i równoważnik zdania; układa zdania pojedyncze i złożone; przedstawia podstawową budowę zdania za pomocą wykresu; rozróżnia głoski, litery, samogłoski i spółgłoski; poprawnie dzieli wyrazy na sylaby; stosuje poznane zasady ortograficzne i interpunkcyjne.
- **Dostosowania:** możliwość korzystania z planu lub schematu przy dłuższej wypowiedzi; wydłużony czas pracy; możliwość podziału większego zadania na etapy; możliwość odpowiedzi ustnej lub innej formy prezentacji – zgodnie z zaleceniami PPP.
- **Co trzeba zrobić:** poprawnie wykonywać obowiązkowe prace, systematycznie pracować, znać omawiane lektury, przystępować do sprawdzianów i ich popraw; aktywnie uczestniczyć w lekcjach; stosować poznane zasady gramatyczne, ortograficzne i interpunkcyjne w pracach pisemnych.
- **Jak uzyskać wyższą:** wzbogacić wypowiedź, podać trafne przykłady z lektur, samodzielnie ocenić zachowanie bohatera, zastosować poznane środki stylistyczne, poprawnie analizować trudniejsze teksty oraz samodzielnie wyciągać wnioski.

Ocena bardzo dobra (5)

- **Wymagania ogólne:** uczeń opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej; samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności; bardzo dobrze zna omawiane lektury i potrafi analizować teksty literackie oraz podejmować próby ich interpretacji; samodzielnie charakteryzuje bohaterów, nazywa ich cechy i stany psychiczne oraz wskazuje zachowania świadczące o tych cechach; sprawnie posługuje się poznanymi formami wypowiedzi, w tym opowiadaniem twórczym i odtwórczym, opisem, kartką pocztową, przepisem, podziękowaniem, kartką z pamiętnika i notatką; zachowuje trójdzielną kompozycję opowiadania, stosuje akapity i redaguje opowiadanie z dialogiem; formułuje morał wynikający z baśni; ma bogaty zasób słownictwa; samodzielnie sporządza plan odtwórczy tekstu i plan własnej wypowiedzi; analizuje utwór poetycki, wskazując epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia, kontrast, wersy, rymy i osobę mówiącą; biegle rozróżnia poznane części mowy i poprawnie je odmienia; wskazuje podmiot, orzeczenie i określenia; rozwija zdania pojedyncze; rozpoznaje zdania pojedyncze i złożone; przedstawia za pomocą wykresu budowę zdania pojedynczego; rozróżnia głoski i litery, samogłoski i spółgłoski; poprawnie stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne; sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym.
- **Dostosowania:** możliwość prezentacji ustnej lub multimedialnej; wykorzystanie mapy myśli, schematu, planu lub innej formy prezentacji; możliwość wyboru formy wykonania niektórych zadań – zgodnie z zaleceniami PPP.
- **Co trzeba zrobić:** systematycznie i samodzielnie pracować, bardzo dobrze znać omawiane lektury, aktywnie uczestniczyć w lekcjach, poprawnie wykonywać prace obowiązkowe i dodatkowe; samodzielnie stosować poznane zasady językowe, ortograficzne i interpunkcyjne.
- **Jak uzyskać wyższą:** samodzielna i pogłębiona interpretacja tekstu, formułowanie własnych wniosków, twórcza praca pisemna, projekt, prezentacja, dodatkowa lektura, udział w konkursie lub inne samodzielne działania rozwijające zainteresowania polonistyczne.

Ocena celująca (6)

- **Wymagania ogólne:** uczeń opanował całościowo materiał z podstawy programowej przewidziany dla klasy IV i dodatkowo rozwija swoje zainteresowania literackie i językowe; czyta teksty spoza listy lektur obowiązkowych; twórczo prezentuje wybrane lektury; samodzielnie gromadzi i twórczo opracowuje informacje z różnych źródeł na wskazany lub wybrany temat; swobodnie prezentuje rozległą wiedzę, inicjuje dyskusje i podsumowuje rozważania; świadomie posługuje się poznanymi środkami stylistycznymi w celu wzbogacenia własnej wypowiedzi; redaguje teksty przemyślane pod względem kompozycyjnym, bogate treściowo, twórcze i napisane żywym, barwnym językiem; prawidłowo stosuje akapity; bardzo dobrze posługuje się zasadami ortograficznymi i interpunkcyjnymi; samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie; aktywnie uczestniczy w przedsięwzięciach organizowanych na terenie szkoły

i podejmuje dodatkowe działania związane z językiem polskim; może odnosić sukcesy w konkursach polonistycznych.

- **Dostosowania:** alternatywne formy pracy, np. projekt, prezentacja, komiks, nagranie, portfolio, mapa myśli lub inna forma zgodna z możliwościami ucznia i zaleceniami PPP; możliwość prezentowania wiedzy w wybranej formie.
- **Co trzeba zrobić:** systematyczna i samodzielna praca, bardzo dobra znajomość lektur, samodzielne poszerzanie wiedzy, aktywne uczestnictwo w lekcjach, wykonywanie prac obowiązkowych i dodatkowych oraz podejmowanie własnych inicjatyw związanych z językiem polskim.
- **Jak uzyskać wyższą:** ocena celująca jest najwyższą oceną klasyfikacyjną; uczeń może rozwijać swoje osiągnięcia poprzez twórcze prace dodatkowe, własne opowiadania, projekty literackie, prezentacje, dodatkowe lektury, udział w konkursach i samodzielne poszerzanie wiedzy.